

กลิ่นปัสสาวะ เรื่องธรรมดาที่หน้ากลัว

นำเสนอเมื่อ : 22 พ.ย. 2551

ทำงานเพลิน ตูตประชุมต่อเนื่อง ต้องเดินทางตลอดทั้งวันเจอสภาพรถติดอยู่ในรถ ไม่สามารถที่จะปัสสาวะได้ ก็เลยต้องกลิ่นปัสสาวะด้วยความจำเป็น แถมบางคนไม่ค่อยชอบดื่มน้ำระหว่างทำงาน เพราะขี้เกียจที่จะลุกไปเข้าห้องน้ำ ไม่เห็นต้องเป็นหวงเลย ไม่น่าเกิดปัญหาอะไร แคกลิ่นปัสสาวะเฉยๆ คงไม่เป็นไร

แล้ววันร้ายคืนร้ายก็เกิดขึ้น หลังจากกลิ่นปัสสาวะ แล้วเกิดอาการปัสสาวะบ่อย ปัสสาวะไม่ค่อยออก เจ็บแสบทอปัสสาวะ บางคนมีอาการปัสสาวะเป็นเลือดด้วย ตกใจวอกกับ ความทรามานที่นึกไม่ถึง ก็เรียกว่าเกิดเรื่องเกี่ยวกับระบบทางเดินปัสสาวะขึ้นแล้วคนที่เคยมี ประสบการณ์ก็จะบอกได้ว่า เกิดภาวะกระเพาะปัสสาวะอักเสบเฉียบพลัน

เรื่องที่เกิดขึ้นมักเกิดกับสตรีมากกว่าคุณผู้ชาย เนื่องจากความแตกต่างของสรีระของสองเพศคือ ท่อปัสสาวะของคุณผู้หญิงจะสั้นกว่ามากคือ มีความยาวเพียง 4-5 cm. เท่านั้น ในขณะที่ท่อปัสสาวะของผู้ชายจะยาวกว่ามาก จึงทำให้โอกาสที่เชื้อโรคจะเข้าสู่กระเพาะปัสสาวะของสตรีง่ายกว่า

ธรรมชาติได้มีกลไกที่สำคัญในการที่จะล้างและขับเอาเชื้อโรคที่อาจจะหลุดเข้าสู่กระเพาะปัสสาวะคือ การปัสสาวะอย่างสม่ำเสมอ ทุกครั้งที่มีการปัสสาวะก็คือ การล้างเอาเชื้อโรคที่พลัดหลงเข้าสู่กระเพาะปัสสาวะทิ้งสูนภายนอกนั่นเอง ในกรณีที่กลิ่นปัสสาวะไว้เป็นเวลานานๆ ก็เปรียบเหมือน การที่ปล่อยให้เกิคน้ำขังนิ่งไม่เกิดการไหลเวียนไว้ในบ่อเป็นเวลานานๆ เชื้อโรคต่างๆ ก็จะเจริญเติบโตมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นจนน้ำในบ่อเน่าเสีย ก็คือ เกิดการเพิ่มจำนวนเชื้อโรคในน้ำปัสสาวะจนก่อให้เกิดโรค คือเกิดการติดเชื้อไตนั่นเองและเชื้อโรคก็จะวิ่งเข้าเลนงานอวัยวะที่ใกล้ที่สุดคือ กระเพาะปัสสาวะ เกิดการอักเสบและทำให้เกิดอาการ ต่างๆตามมา

ความจริงประการหนึ่งที่ร่างกายทำได้อีกคือ เชื้อโรคในปริมาณน้อยๆ ไม่สามารถทำให้เกิดโรคได้ แต่เชื้อโรคชนิดเดียวกันเมื่อเพิ่มจำนวนขึ้นมากๆ ก็ก่อให้เกิดโรคได้และทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้มากมายนั่นเอง

การกลิ่นปัสสาวะบ่อยๆ จึงเป็นการกระทำที่ไปเปลี่ยนกลไกการทำความสะอาดกระเพาะปัสสาวะนั้นเอง และทำให้เกิดปัญหาการอักเสบของกระเพาะปัสสาวะตามมาได้ พบได้บ่อยในคนที่นั่งทำงานเพลิน ไม่ค่อยปัสสาวะ บางครั้งไม่ปวดมากแต่ร่างกายได้เตือนแล้วว่า ถึงเวลาที่ควรปัสสาวะแล้ว บางรายหนักยิ่งขึ้นไปอีกคือคนที่ไม่ค่อยชอบดื่มน้ำ ทำให้การสร้างปัสสาวะลดลง ก็ไม่ต้องไปฉีดยาและยังกลิ่นอีกด้วย ก็เรียกว่า ทำร้ายร่างกายตนเองมากขึ้น โอกาสที่จะเกิดการติดเชื้อก็ง่ายยิ่งขึ้น

ร่างกายของมนุษย์ มีความลึกซึ้งมากในเรื่องกลไกการป้องกันตัวเองแม้กระทั่งเรื่องการปัสสาวะ คือ

พบว่า เวลาที่ไปปัสสาวะ ส่วนของปัสสาวะที่ออกมาในช่วงต้นๆ จะเป็นปัสสาวะที่เกิดขึ้นก่อนและยังอยู่ในกระเพาะปัสสาวะนานกว่า ส่วนที่ปัสสาวะออกมาทีหลัง

ในทางการแพทย์ใช้หลักการในการเป็นแนวทางการวินิจฉัยโรคคือ ถ้าปัสสาวะที่ออกมาก่อน มีความขุ่น (มักจะเกิดจากการอักเสบติดเชื้อ) ก็พอจะบอกได้ว่าการอักเสบเกิดขึ้นในระบบปัสสาวะส่วนที่อยู่ต่ำๆ เช่น กระเพาะปัสสาวะ และท่อปัสสาวะ แต่ถ้าปัสสาวะที่ออกมาก่อนใสดี และเริ่มขุ่นในช่วงท้ายๆ ก็ให้คิดว่าการอักเสบน่าจะเกิดที่ส่วนทางเดินปัสสาวะที่อยู่สูง เช่น หลอดไต หรือ ที่ไตข้างใดข้างหนึ่ง หลายคนคงสงสัยว่าจะตรวจดูอย่างไรว่าปัสสาวะส่วนต้น หรือส่วนปลาย วิธีการง่ายๆ คือ ให้อุณหภูมิปัสสาวะใสแก้วใหญ่สามใบ ก็จะพอบอกได้ว่าส่วนต้นและส่วนปลายมีความผิดปกติหรือไม่

เมื่อมีการอักเสบของน้ำปัสสาวะ ก็จะทำให้เกิดกระเพาะปัสสาวะอักเสบตามมา จะมีอาการคือ ปัสสาวะบ่อย แสบ เจ็บที่ท่อปัสสาวะ บางคนบอกว่าเหมือนโดนมีดบาดเวลาปัสสาวะทีเดียว มักจะกลั้นปัสสาวะไม่ค่อยได้ บางรายที่มีอาการมากอาจจะปัสสาวะเป็นเลือดได้ ซึ่งเมื่อเกิดสภาพอย่างนี้คนไข้มักทนต่อไปไม่ได้ต้องไปพบแพทย์ เพื่อทำการรักษาทันที เมื่อเกิดกระเพาะปัสสาวะอักเสบ จะทำให้กระเพาะปัสสาวะเกิดความไวกว่าปรกติ คือ ความสามารถในการเก็บปัสสาวะจะทำให้ได้น้อยลง จึงทำให้ปัสสาวะบ่อย ครั้งละไม่มาก บางรายการอักเสบไม่อยู่เพียงแค่ว่า กระเพาะปัสสาวะ แดงลุกลามขึ้นไปไตเกิดการอักเสบที่เรียกว่า กรวยไตอักเสบเฉียบพลัน ซึ่งก็คือ การอักเสบของเนื้อไตและเยื่อภายใน หลอดไตที่เชื่อมต่อกับไต (เรียกว่า กรวยไต) ถือว่าเป็นโรคที่มีความรุนแรง ซึ่งหากรักษาไม่ถูกต้องอาจมีอันตรายร้ายแรง เช่น เกิดโลหิตเป็นพิษ หรือ ไตวายเฉียบพลันได้

สาเหตุที่ทำให้เกิดกระเพาะปัสสาวะอักเสบ และกรวยไตอักเสบเฉียบพลัน เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ที่พบบ่อยได้แก่เชื้อ อีโคไล (E.Coli) ซึ่งเป็นเชื้อที่พบในอุจจาระของคนทั่วไป เนื่องจากทวารหนักและท่อปัสสาวะอยู่ใกล้กันมากโอกาสในการปนเปื้อนจึงเกิดขึ้นได้ และทำให้เชื้อโรคหลุดเข้าไปในน้ำปัสสาวะ เกิดการติดเชื้อในกระเพาะปัสสาวะและย่องขึ้นไปตามหลอดไตเกิดการอักเสบที่กรวยไตได้ โรคกรวยไตอักเสบเฉียบพลันจะมีอาการ ไช้สูง หนาวสั่นมาก ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน มักมีอาการปวดท้อง ปวดบั้นเอวด้านในตามหนึ่ง และปัสสาวะขุ่น ถ้าเป็นมากอาจจะปัสสาวะเป็นหนองได้

โรคกรวยไตอักเสบเฉียบพลัน ถือเป็นโรคที่รุนแรงและมีอันตราย ควรได้รับการรักษาอย่างถูกต้องภายใน 24 ชั่วโมง คือ ได้รับการตรวจวินิจฉัย และหาสาเหตุร่วม เช่นการมีนิ่วอุดตันในทางเดินปัสสาวะ หากได้รับการรักษาอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ เช่น ภาวะไตวายเฉียบพลัน หรือภาวะโลหิตเป็นพิษ และจะพบความรุนแรงยิ่งขึ้นในกรณีที่เกิดขึ้นในผู้ป่วยเบาหวาน หรือผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ พบว่าการรักษาโรคกรวยไตอักเสบเฉียบพลัน ต้องได้รับยาปฏิชีวนะชนิดฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ และต้องให้สารน้ำทางน้ำเกลือในกรณีที่ผู้ป่วยอาเจียนมาก เพื่อรักษาสมดุลเกลือแร่ และน้ำในร่างกาย

การป้องกัน การอักเสบของทางเดินปัสสาวะ อาจทำได้โดย ดื่มน้ำมากๆในเวลาที่ปัสสาวะได้ เพื่อช่วยให้ร่างกายขับเอาเชื้อโรคทิ้งออกจากร่างกาย ไม่กลั้นปัสสาวะเพื่อลดโอกาสการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคในน้ำปัสสาวะ หลังถ่ายอุจจาระ ควรทำความสะอาดโดยใช้กระดาษชำระ เช็ดทำความสะอาดจากด้านหน้าไปสู่ด้านหลัง (ไม่เช็ดจากด้านหลังมาด้านหน้า เพราะทวารหนักอยู่ด้านหลังท่อปัสสาวะ)

หากมีอาการของกระเพาะปัสสาวะอักเสบ ควรรีบรักษาอย่างจริงจังเพื่อไม่ให้ลุกลามการอักเสบไปที่กรวยไตและเนื้อไต ซึ่งอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ป่วยเบาหวานอย่างวางใจเด็ดขาด เพราะการอักเสบที่รุนแรง อาจเกิดถุงหนองรูปไต และติดเชื้อเขากระแสเลือด อันตรายถึงชีวิตได้ พฤติกรรมของมนุษย์ มีผลต่อการเกิดโรคต่างๆ ได้มากมาย เช่น การกิน การนอนหลับ การใช้ออกกำลังกายในกรณีนอนอ่านหนังสือ หรือนอนดูทีวีหรือการเฝ้าคอยๆ เรียกว่าใช้ออกกำลังกายที่ไม่ถูกต้องก็ทำให้กระดูกต้นคอเสื่อมได้ เช่นเดียวกันการกลั้นปัสสาวะบ่อยๆ ก็ส่งผลให้เกิดการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะได้

**การที่มีความรู้และเข้าใจความเป็นไปของธรรมชาติ ของมนุษย์
อย่างถูกต้องและนำมาปรับเปลี่ยนใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละคนจึงเป็นวิธีการที่ดี
ที่จะป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพใดทางหนึ่งทีเดียว**

ขอบคุณข้อมูลจาก **กระปุก.คอม**